

Hannes Astok
E-riigi Akadeemia Sihtasutus
hannes.astok@ega.ee

Teie 01.09.2025 nr 1-9/451-2025
Meie 23.09.2025 nr 1.4-1/3865-2

Vastus riigieelarve seaduse muudatusettepanekule

Austatud härra Astok

Täname Teid ettepaneku eest asendada Riigieelarve seaduse § 61 lõikes 4¹ olemasolev tekst „3) riigi asutatud sihtasutus“ tekstiga „3) sihtasutus“. Äriregistri andmetel on 10. septembri 2025. aasta seisuga registrisse kantud sihtasutusi 734, kellest riigi osalusel asutatud on 65. Teie soovitatud muudatus võimaldab kõigil Eestis asuvatel või Eestis tegutsevatel sihtasutustel taotleda riigieelarvest laenu ja riigigarantiid. Muudatus ei taga eraõiguslike juriidiliste isikute võrdset kohtlemist ning eelistab üht liiki (sihtasutust) teistele.

Riigieelarve seadus seab piirangud riigi poolt laenu andmisele ja riigigarantiide andmisele. Seadus lähtub riigisiseste laenude ja riigigarantiide andmisel passiivsest laenupoliitikast: laenu või riigigarantiid (laenule) antakse riigieelarve seaduse § 61 kohaselt vaid piiratud ja põhjendatud juhtudel olukorras, mil pangad annavad laenu väga ebamõistlikel tingimustel või ei anna üldse.

Eestis on tihe pankadevaheline konkurents, mille toimimisse ei ole mõistlik riigil sekkuda. Pangagarantii hind peegeldab tehinguga seonduvat riski. Riigi sekkumine madalamate või tasuta pakkumistega oleks riigiabi ning moonutaks praegu toimivat turgu, suurendades riigi finantsriske ja kulusid. Riik annab riigigarantiid, sh kinnituskirja vormis, turutingimustel. Riigigarantii andmise otsustamisel ja tingimuste määramisel arvestatakse riigiabi andmise reegleid. Selline lähenemine on kooskõlas OECD ja IMFi soovitustega riigi tingimuslike kohustiste juhtimiseks.

Kinnituskirja vormis garantii andmine tähendab riigile varjatud teadmata suuruse ja tähtajaga tingimusliku kohustiste võtmist. Kaasneb oht, et garanteeritav isik ei täida oma lepinguga võetud kohustusi ning vastav võlgnevus tuleb tasuda riigi likviidsete vahendite arvelt, mis suurendaks planeerimatult avaliku sektori kulusid.

Kehtiv piirang, et laenu või riigigarantiid võib valitsus anda ainult riigi asutatud sihtasutustele, on seotud riigi sihtasutustele riigivaraseaduse § 79 lõike 1 punktiga 1 pandud kohustusega hoida kõiki oma rahalisi vahendeid Rahandusministeeriumis. Seega puudub riigi asutatud sihtasutustel võimalus kasutada kommertsbankade teenuseid, sh pangagarantiid.

Eeltoodud põhjustel ei ole võimalik Teie ettepanekut riigieelarve seaduse muutmiseks arvestada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Lisaadressaadid:
Välisministeerium

Katrin Luts 5885 1382
Katrin.Luts@fin.ee